

Müzik Kütüphaneleri

Lester ASHEIM - Arthur BYLER

Kütüphane koleksiyonunun niteliği, okuyucularına ve kuruluş amaçlarına göre değişir. Avrupa müzik kütüphanelerinin çoğunda nadir ve yazma müzik eserleri kitaplardan daha çok yer tutar ve kütüphane dışına da çıkarılamaz. Amerika'daki müzik kütüphanelerinde ise halkın ödünç alabileceği müzik kitaplarına geniş yer verilmiştir.

Genel olarak müzik kütüphanelerinin çeşitleri: (1) Orijinal yazmaları, ilk el kaynakları ve konu ile ilgili bilimsel araştırmaları toplamiya çalışan araştırma kütüphaneleri; (2) müzik eğitimi yapanların kullanması için hem araştırma metaryallerine hem de genel müzik eserlerine yer veren müzik okulu, üniversite ve yüksek okul kütüphaneleri; (3) araştırmadan çok popüler ve derine inmeyen eserlere yer veren halk kütüphanelerinin müzik bölümleri; (4) müzik icra edenlere nota ödünç veren ticarî kütüphaneler ve (5) film ve radyo yayınlarının hazırlanmasında müzikten yararlanan film stüdyoları, radyo ve televizyon istasyonlarının kütüphaneleri. Bu kütüphanelerin farklı kuruluş şartları ve hizmet verdikleri ayrı topluluklar, kütüphaneci, kütüphane koleksiyonu, kütüphane düzeni ve materyallerin özel ihtiyaçlara göre yorumlanmasında büyük farklılıklar meydana getirir.

Araştırma Koleksiyonu:

Araştırmaya yer veren kuruluşlardaki müzik kütüphanelerinin koleksiyonları herhangi bir müzik kütüphanesinden daha derin ve geniş olma yolundadır. Araştırma kütüphanelerinin, çağdaş yayınlara da yer vermek yanında ilk basılan ve özellikle 1800 den önce basılmış nadir eserleri toplamak için çaba harcamaları gerekir. Büyük müzikçilerin el yazıları, notaları, eserlerinin orijinal baskıları, daha sonraki yayınların gerçeğe uygun olmasını sağlamak yönünden ilgi çekici araştırma materyalidir. Opera metinleri de kitaplar ve notalar kadar müzik bilginlerinin çalışma alanları içine girer. Eski çalgılar, özellikle hâlâ çalınabilir durumda olanlar, değerli araştırma araçlarıdır. Eski çalgıların, müzikçilerin resimleri, müzik topluluklarının çalışını gösteren resimler de araştırmaya geniş bilgi verebilir. Örneğin, ilkçağ müziği hakkında bilgiyi o devirden kalma kabartmalardan ve resimlerden öğrenmekteyiz. Her tarihi

araştırmada olduğu gibi müzik araştırmalarının gelişmesinde de müzik veya müzikçilerle ilgili, özel ya da toplu belgelerin önemi büyüktür. Bugün müzikli, danslı filmler bu araştırmalara yardımcı kaynaklar arasına katılmıştır.

Avrupa kütüphaneleri, nadir ve yazma eserleri, orijinal notaları toplama yönünden Amerika kütüphanelerinden daha şanslı durumdadır. Avrupa'daki koleksiyonun büyük bir kısmı kilise ve manastırlarda müzikli dinsel törenlerin yapıldığı Hıristiyanlığın ilk devirlerinden kalmadır. Otoğraf ve orijinal yazmaların büyük bir kısmı da devrin müzik çalışmalarını destekleyen asillerin özel koleksiyonuna katılmıştır. Berlin'de Prusya Devlet Kütüphanesi, Viyana'da Gesellschaft der Musikfreunde, Fransa'da Bibliothèque Nationale, Bibliothèque de l'Arsenal, Paris Opera Kütüphanesi, British Museum gibi Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'nın ünlü kütüphaneleri, asırlarca süren düzenli derlemeleri sonucu, onbir ile onüçüncü yüzyıllar arası Fransız ve İtalyan saz şairlerinin eserlerine, Orta Çağ ve Rönesans müziği, kısa operalar, opera metinleri ve benzeri eserlerin zengin koleksiyonuna sahip olmuşlardır. Birkaç Amerikan kütüphanesi de dünya araştırma koleksiyonları arasında önemli yer tutacak eserleri kapsamaktadır. Basılı materyalleri ile Kongre Kütüphanesi önde gelir. New York Halk Kütüphanesi'nin müzik bölümü de çok kullanılan kütüphaneler arasındadır. Ayrıca Yale Müzik Okulu, Boston Halk Kütüphanesi, Eastman Müzik Okulu, Henry Huntington Kütüphanesi, Newberry Kütüphanesi, Harvard Üniversite Kütüphanesi, Providence'deki John Carter Brown Kütüphanesi de önemli koleksiyonların bulunduğu Amerikan kütüphaneleridir.

Mikrofotograf, fotostat ve benzeri çoğaltma yolları ile nadir müzik eserleri her yerde araştırmacıların yararına sunulmaktadır. Bu çeşit çoğaltılmış materyali toplamak, bunları kütüphaneler arası işbirliği yolu ile bütün araştırmacılara ulaştırmak araştırma kütüphanelerinin başlıca görevi olmuştur. Araştırma kütüphaneleri bu çoğaltılmış materyalin elde edilmesi, okunması için gerekli makinaları ve koleksiyonun kullanılabilmesi için de yol gösterecek kaynakları buldurmak zorundadır.

Büyük müzik koleksiyonlarının katalogları, hem müzik edebiyatının bibliyografyası, hem de kaynak eserlere kılavuz olarak araştırma kütüphanelerinde önemli yer tutar. Bu bibliyografya ve katalogların toplanma ve yayınlanması kütüphanelerin önemli bir görevidir ve araştırmalarda büyük yararlar sağlar. Büyük kütüphaneler kendi koleksiyonlarının indekslerini hazırlayarak, bu kaynaklara başka şekilde ulaşamayacak müzikçi, araştırmacı ve diğer kütüphanelere yardımcı olabilirler. Araştırma

kütüphanelerinin bu gereçleri toplamak ve yayınlamak yanında daha başka önemli görevleri de vardır. Bazı kütüphaneler, eski ve nadir eserlerin notalarını doğrudan doğruya çoğaltarak değil de, çağdaş notalama ile yeniden yayınlıyarak; çalgılar için ayrı ayrı notalar yayınlıyarak; veya ayrı notaları biraraya getirerek, bu eski eserleri çalınabilir duruma getirirler. Kongre Kütüphanesi'nin Stradivarius çalgıları koleksiyonu, müze görevini de yüklenen araştırma kütüphanelerine bir örnektir. Konferanslar, konserler, az işitilmiş eserler veya çalgıların dinletilmesi de bu eser ve çalgılara sahip kütüphanelerin çalışmaları arasındadır. Müzik araştırmaları kütüphanecisi, diğer müzik kütüphanelerinin çalışmalarını da göz önünde bulundurarak okuyucularına aradıkları bilgiyi ve kaynakları bulmada yardımcı olur.

Bütün bu çalışmaları yapacak müzik kütüphanecisinin kütüphanecilik tekniğini bilmesi gerektiği kadar kuvvetli bir müzik bilgisi de olması gerekir. Müzikçiler ve müzik bilginleriyle kendi teknik dillerinde konuşabilmeli; müziğin her alanındaki araştırma materyalini tanıyabilmeli; elindeki müzik kaynaklarının maddî değerini bilmeli; ve koleksiyonunu araştırmacılara sunarken onların en kolay anlayacağı bir dili kullanmalıdır. Müzik kütüphanecisinin bir çalgı çalması gerekmez, fakat nota okumayı ve müzik icra tekniğini bilmelidir. Gözde yüz parçayı tanımak bir müzik kütüphanecisi için yeterli olamaz, kütüphanecinin müzik tarihi ve kuramı ile ilgili geniş bilgisi olmalıdır. Son yıllara kadar en ileri müzik araştırmaları ve çalışmaları Avrupa'da yapıldığından, Alman, İtalyan ve Fransız dilleri gibi yabancı dilleri de bilmesi gerekir. Bütün bu bilgilere sahip müzik kütüphanecilerinin değerli müzik araştırmacıları olması da olağandır. O.G. Sonneck, Otto Kinkeldey, Carleton Sprague Smith, ve W. Oliver Strunk'ın adları önemli müzik kütüphanecileri ve müzik bilginleri arasında sayılabilir.

Okul ve Üniversite Kütüphaneleri:

Özel müzik okulları, konservatuvarlar, yüksek okul ve üniversitelerin müzik bölümleri kütüphanelerini, yüksek okul ve üniversite genel kütüphanelerinin müzik bölümlerini okul kütüphaneleri olarak sayabiliriz. İçinde buldukları kuruluşun eğitim sistemine bağlı olarak bu kütüphaneler değişik değerlerde ve derinlikte koleksiyonlar kapsarlar. Araştırmacılara hizmet veren kütüphanelerin görevleri bir önceki bölümde anlatılmıştı. Bir eğitim kurumuna bağlı olarak hizmet veren kütüphanelerin ise başka bazı ortak özellikleri vardır.

Bütün okul kütüphanelerinin ortak özelliği, konuları ne olursa olsun, bağlı oldukları kuruluşun eğitim programının çerçevesi içinde kal-

malarıdır. Kütüphaneye hediye olarak, ya da satın alınarak bazı konudan uzak eserler de girmiş olabilir, fakat genel olarak koleksiyonda derslerle ilgili konulara yer verilir ve diğer konular koleksiyon dışında bırakılır. Derslerin neler olduğunu bilmek kütüphaneciye materyali seçme ve almada yardımcı olur. Böylelikle hangi konuda materyale yer vereceğini bilerek çalışan kütüphaneci kısa zamanda belirli bazı bibliyografyalar konusunda ihtisas sahibi olur.

Birçok yüksek okul ve üniversite, öğrencileri icracı olmaktan çok müzik öğretmeni olarak yetiştirir. Bu durumda üzerinde durulan konu tanınmış ve basit müzik parçaları ve müzik edebiyatının pedagojisidir. Eğitim psikolojisi, öğretim tekniği, ders programı çalışmaları, öğretmen yetiştirilmesi ve benzeri eğitim şekilleri ile ilgili materyal müzik öğreniminin yapıldığı bu kütüphanelerde, araştırma ve halk kütüphanelerinden daha geniş yer tutar. Bu kütüphanelerde müzik icra etmek için gerekli materyale fazla yer verilmez, fakat yine de kataloglar ve bibliyografyalarla kütüphane bu konuya ilgi duyanlara yardımcı olmalıdır.

Bazı üniversite, konservatuvar ve müzik okullarında ise icraya ve müzikoloji araştırmalarına yer verilir. Bu durumda koleksiyonda, solo, orkestra ve vokal müzik eserleri ve araştırma kaynaklarına pedagojik eserlerden daha çok yer verilir. Az duyulmuş eserler, az tanınmış çağrılar için besteler toplanır. Böylelikle tanınmış eserlerin değerlendirilmesi yerine derinliğine müzik araştırmalarına gidilir.

Eğitim kuruluşlarına bağlı kütüphaneler, koleksiyonlarında, müzik tarihi ile ilgili genel ve tanınmış eserlere, bibliyografyalara, müzik bilimine başlangıç olan eserlere de yer vererek müzik bilgisini daha geniş bir çevreye verme yollarına giderler. Birçok yüksek okullarda, müzik bölümü dışındaki öğrencilere, kendini kültürlü sayacak her kişinin bilmesi gereken müzik bilgisinin verilmesine çalışılır. Öğrencilere sevilen eserler, ve bunlar yanında az tanınmış eserlerin plâkaları da çalınarak ilgilerinin çekilmesine çalışılır. Kütüphanenin bu çalışmayı yapabilmesi için ödünç verebileceği geniş bir plâk koleksiyonuna, özel dinleme odalarına ihtiyacı vardır.

Carnegie Kuruluşu, plâk, fonograf, notalar, müzik kitaplarından derlenmiş bir koleksiyon bağışlayarak, okul kütüphanelerinde müzik eserlerinin temelini attı. 1933 ve 1940 yılları arasında 183 takım müzik koleksiyonu yüksek okullara dağıtıldı, bunlar arasında elektrikli fonografi âleti, hem batı hem de doğu müziğinden eski ve yeni örnekler veren dikkatle seçilmiş 953 plâk, notalar, kitaplar ve basılı bir niteleyici katalog bulunmaktaydı. Carnegie'nin bu bağışı okul kütüphanelerindeki müzik kole-

siyonunun temeli oldu. Bir kısım kütüphanelerde koleksiyon olduğu gibi kaldı. Fakat pek çok kütüphane bu bağışı genişletip büyüterek müzik kütüphanesinin kültürel ve eğitsel değerini ispat etti; böylelikle Carnegie de amacına ulaşmış oldu.

Kütüphaneciden istenen temel bilgi derecesi okulda müzikoloji ve araştırmaya verilen öneme bağlıdır. Genel müzik tarihi ve teorisi ile ilgili geniş bilgi ve yabancı dil bilgisi kütüphaneci için her kütüphanede gereklidir. Öğrencilerin istekleri, sömestir ödevlerine, raporlarına yardım edilmesi, okuyacakları kitaplar hakkında bilgi ve genel müracaat bilgisi olacağı için kütüphanecinin bu konuda yapacağı çalışmalar oldukça yüzeyde kalacaktır. Kütüphanecinin çoğu çalışması, öğretim üyeleri ve öğrencilerle birlikte çalışmalar hazırlamak, kütüphane materyallerini onlara sunmak olacak, bunun yanında nadir, yazma eserlerin seçimi veya notalarının yeni şekilde yazılmasına pek vakit ayırmıyacaktır. Müracaat çalışması, kitap seçimi, teknik işler, okuyucu hizmetleri kütüphanenin temel işleri olacaktır. Araştırma kütüphanelerinde, kütüphanecilik bilgisi olan müzikçilere ihtiyaç varken, okul kütüphanesinde çalışan kimsenin kuvvetli müzik bilgisi olan bir kütüphaneci olması istenir.

Halk Kütüphanelerinin Müzik Bölümleri:

Halk kütüphanelerinin müzik bölümlerinin başlıca üç çeşidi vardır. Birincisi geniş araştırma koleksiyonudur, bu daha önce adı geçen müzik araştırma kütüphanelerine yakın bir durum gösterir. New York Halk Kütüphanesi, Philadelphia'daki Free Library, Buffalo'daki Grosvenor Kütüphanesi ve diğer birkaç kütüphane birçok halk kütüphanesinin yetenekleri dışında olan geniş müzik hizmeti vererek, müzik çalışmalarına katkıda bulunan halk kütüphaneleri arasında önemli yer tutarlar.

Ne yazık ki daha sık rastlanan kütüphaneler, bütçesi yetersiz, çeşitli konular arasında müziğe az yer ayırabilmiş, bütün bölümlerden bir tek kütüphanecinin sorumlu olduğu küçük halk kütüphaneleridir. Bazen bu şartlar altında bile kütüphanecinin gayreti ve destek görmesile, güzel müzik programları düzenlenebilmektedir. Esaslı müzik kitapları ve plâklarından iyi bir koleksiyon ve müzik programlarının düzenlenmesi bu konuda ihtisas sahibi bir kütüphanecinin bütün vaktini alır. Birçok görevlerle yüklü kütüphanecinin ara sıra vakit ayırmasıyla, müzik gibi karışık bir konuda, çok çeşitli dinleyiciye hizmet vermek mümkün değildir.

Üçüncü çeşit müzik kütüphanesi, orta büyüklükte veya büyük halk kütüphanelerinde özel bir müzik bölümü (veya güzel sanatlar bölümü

içinde bir kısım) olarak görülür. Bu kütüphaneler, halka, bölgedeki müzikçilere ve müzik öğrencilerine hizmet verecek yeterli bir koleksiyona sahip olmaya çalışırlar. Araştırma materyallerine kısıtlı olarak yer verilir. Bölümün başındaki müzik kütüphanecisi, özellikle halkın ilgisini çekmek ve kütüphane materyalinin kullanılmasını sağlamak için çaba sarfeder. Halk kütüphaneleri ile ilgili bölümde ele alınan, bu üçüncü tip kütüphanelerdir .

Halk kütüphanelerinin çoğunun yazma, nadir ve ilk basma müzik eserlerini toplaması mümkün değildir. Onlar da okuyucularına temel kaynaklarla ilgili bibliyografya ve indeksler sunarak, kütüphaneler arası işbirliği ve diğer ortak çalışma yollarıyla hizmet vermeye çalışırlar. Araştırma kaynaklarını sunmak için ihtisaslaşmış bir bilgiyi gerektiren bu çalışma küçümsenemez. Gerekli bilgiye ulaşacak kanalları bilen tek kişi kütüphanecidir genellikle. Bilginin elde edileceği kaynağı göstermek de çoğunca bilgiyi vermek kadar önemlidir.

Kütüphane, müzikçilere, müzik öğrencilerine, radyo, kilise, okul gibi müzikle ilgili çalışmaya yer veren kuruluşlara, müzik dinlemek ve bu konuda bilgisini artırmak isteyen halka hizmet verir. Bölgenin senfoni orkestrasının veya diğer çalgı topluluklarının yararlandığı müzik kaynaklarını sağlar; radyo ve konser programlarının hazırlanmasında yardımcı olur; özel çalışmalarda, veya konserlerde kullanılmak üzere notalar bulundurur; dinleyici ve icracıların müzik bilgisini artıracak eserlere yer verir; değerli müzik parçalarının plâklarını bulundurur ve başka şekilde dinleme yeteneği olmayanlara sunar; birçok araştırma kütüphanelerinde olduğu gibi konser ve konferanslar düzenler. Halk kütüphanesi, bibliyografya çalışmalarına, bütün bölgedeki konu ile ilgili indeks çalışmalarını da katabilir. Çevredeki konser faaliyetleri ve programları; besteci, icracı, öğretmen veya müzik topluluklarının çalışmaları; bölge yayın evlerinin yayınladığı eserler; halk müziği eserlerinin toplandığı yer kütüphanedir. Koleksiyonun bu parçaları da araştırmacılarca, nadir eserler kadar büyük değer taşır.

Her kütüphanede olduğu gibi halk kütüphanelerinin de en önemli sorunu müzik alanında harcıyacak yeterli bütçeye sahip olamamalarıdır. Müzik bölümü, güzel sanatlar bölümünün bir parçası olarak kendine düşenle yetinmek zorunda kalmaktadır. Çoğu toplumlarda hâlâ geleneksel «kitapla müzik yapılamaz» inancı, bağımsız ve yeterli müzik bölümlerinin kurulması fikri ile çekişme halindedir.

Halk kütüphanesinin doyurucu müzik hizmeti verebilmesi çok paraya ihtiyaç gösterir. Kitaplar, plâklar ve müzik materyalleri gibi çe-

şitli olan koleksiyonda, özellikle pahalı olan müzik materyalleri, bakımlarının güçlüğü ve geniş yere ihtiyaç göstermeleri dolayısıyla da büsbütün pahalıya malolurlar. Notaların sehpalara konarak kullanılmaları kısa zamanda hırpalanmalarına yol açar. Son yıllardaki yeniliklere kadar plâklar da kırılıp çizilmekte ve kullanılamaz bir hale gelmekteydi. Nota ve plâkların yerleştirilmesi için özel raf ve dolaplar gereklidir. Pikâplar pahalı olduğu gibi, bunların bakımı, dinleme odaları için yer ayırmak, odaları ses geçirmez hale koymak, kütüphanenin yönetim güçlükleri yanında önemli sorunlar olarak ortaya çıkar. Plâklar ödünç olarak verilirse dinleme odası sorunu ortadan kalkabilir, fakat bu defa da plâkların daha çok aşınıp eskimesini göze almak, bunları taşımak için özel kutular yapmak ve ayrıca bir kişiyi de plâk ödünç alıp verme işlerini yürütmek üzere görevlendirmek gerekir.

Bütün bu güçlüklerle rağmen, müzik koleksiyonu kurabilmek için, kütüphaneler yapılan bağışları memnuniyetle kabul etmişlerdir. Son yıllara kadar koleksiyonun yalnızca bağışlardan meydana gelmesi olduğandı ve bunun sonucu olarak da koleksiyonun değeri istenenin, veya kütüphanecinin kendi dileği ile seçeceğinin çok altında olurdu. İyi niyetli bağış sahibinin kişisel zevkini yansıtan veya acele ile seçilivermiş eserlerden meydana gelmiş pek çok koleksiyon halâ kütüphanelerde yer tutar. Fakat bu, hediyelerden meydana gelen koleksiyonların tüm kötülenmesi demek değildir; bunlar arasında hem araştırmalarda hem de genel olarak yararlanılabilecek, hediye ve vasiyetle kurulmuş çok iyi koleksiyonlar vardır. New York Halk Kütüphanesi'ndeki Drexel Koleksiyonu, Boston Halk Kütüphanesi'ndeki Allen A. Brown Koleksiyonu ve Philadelphia Free Library'deki Edwin A. Fleicher Koleksiyonu bunlara örnektir. Özellikle son iki kütüphanede bağış sahibinin ve vekillerinin sürekli ilgisi koleksiyonun çok değerli olmasını sağlamıştır. Hemen her kütüphane, koleksiyonunun temelini atan, ya da koleksiyonunu genişleten bir bağış almıştır. Koleksiyonun denge-siz ve değersiz olmasına yol açan, hediye kabul edilmesi değil, hediye-nin hiç bir eleme yapmadan kütüphaneye alınmasıdır.

Kütüphanenin seçim uyguladığı alanlardaki koleksiyonunun, seçmeden alınan eserlerden daha yüksek değerde olduğu görülür. Basit romanlarla koleksiyonunu dolduran kütüphane, aynı basitlikte müzik plâklarını da almıya yanaşmamalıdır. Bu materyallerin pahalı, okuyucularının az oluşu ve sanata verilen geleneksel değer, daha zevkli bir seçme yapmayı gerektirir. Genel olarak iyi eserlere yer vermek her ne kadar doğru ise de, araştırmalarda popüler materyallerin de yeri büyüktür. Birçok araştırma materyali yayınladığı zaman istenen değer

ölçüsünde olmadığı için kütüphanelerce alınmamış olabilir. Orta büyüklükte bir halk kütüphanesinin daha sonraları yararlı olması amacıyla şimdilik değersiz birçok materyale yer vermesi yerine, müzik eserleri için de bir Farmington plânu uygulanarak hiç olmazsa her eserin bir nüshasının ülkenin bir kütüphanesinde bulundurulması sağlanabilir.

Halk kütüphanesinin müzik bölümü kütüphanecisinden de okul kütüphanecisinde aranan özellikler istenir. Halk kütüphanesinin ilişki kurduğu okuyucuların çoğu okul, konservatuvar ve yüksek okul öğrencileridir; ödev hazırlamada, materyal seçmede, kitap seçmede yardım isterler. Ayrıca bölgedeki müzikçi, besteci ve yayıncılar, müziğe ilgi duyan okuyucular, geçici olarak müzikle ilgilenen topluluklar da kütüphaneden yararlanır. Çok çeşitli kimselere hizmet vermekle beraber, ihtiyaç duyulan materyalde bir birlik görülebilir: Tarihçe ve kuram ile ilgili müzik eserleri, teknik el kitapları, çalmak ve dinlemek için materyal, müzik ve yakın konularda müracaat eserleri ve müzik bilgisi veren popüler eserler. Yüksek okul ve üniversite kütüphanecisi koleksiyon seçiminde ve geliştirilmesinde müzik fakültesinin yardımlarından yararlanabildiği gibi, halk kütüphanecisi de çoğunca bölgedeki müzikçiler, öğretmenler, öğretim üyelerinin yardımlarına başvurabilir. Çevredeki toplu çalışmaları desteklemek çoğu halk kütüphanelerinin önemli görevleri arasındadır; konser ve resitaller için gerekli materyali ve yeri kütüphane sağlar. Müzikle ilgili alışverişlerin yapıldığı, iş ilânlarının asıldığı bir yer olarak da hizmet verdiği olur kütüphanenin. Temel kütüphanecilik bilgisi ve müzik bilgisi yanında halk kütüphanesinin müzik kütüphanecisinden, toplum faaliyetlerine ve ilişkilerine yakınlık duyması, kişiler ve topluluklarla çeşitli şekillerde istiyerek çalışması beklenir.

Özel Kütüphaneler :

Film stüdyolarının, radyo istasyonlarının kütüphaneleri, ticarî amaçla kurulmuş ödünç veren kütüphaneler, koleksiyonlarında derine inmişlerdir, fakat çoğunca meslekten bir kütüphaneciye yer vermezler. Ödünç veren kütüphanelerin koleksiyonundaki nota ve plâklar genellikle çevrenin en zengin koleksiyonudur. Büyük müzik yayınevlerinden elli kadarı da çağdaş orkestra eserleri ve eski yazma kompozisyonlarını kira ile verirler. Küçük radyo istasyonlarının kütüphane koleksiyonunda plâklar bulunur, daha büyükleri ise bunlara ek olarak nota ve kitapları da kapsar. Çok geniş yayınların yapıldığı istasyonlarda ise yanında kullanılan bütün materyallerden meydana gelen ve devamlı genişleyen bir kütüphane vardır. Film stüdyoları da film çekiminde yarar-

lanmak üzere notalara ve diğer mzık eserlerine yer veren mzık kütüphaneleri kurarlar. Bu kütüphanelere sık sık tarihi araştırma yapmak üzere baş vurulur, çünkü belirli bir aę ve yere ait mzık bilgisini buralarda bulmak mümkündür. Bu müracaatçılar genellikle araştırma ve büyük halk kütüphanelerine gönderilir. Özel kütüphanelerde klasikler ve büyük bestecilerin eserleri yanında geçmiş ve aędař dans müziği ve popüler müziğe de geniş yer verilir. Bu zel koleksiyonların idaresi meslekten yetişmiş kütüphaneci için her ne kadar g ise de, böyle bir kütüphanede görev önemlidir, hem de kütüphanesinin amaç ve fonksiyonunu bilmesini sağlar. şüphesiz bu tip kütüphanelerle yapılacak işbirliğinden çok yararlı sonuçlar almak mümkündür.

Çeviren : Asuman ULUSAN